

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Постанови Верховної Ради України «Про Заяву Верховної Ради України з нагоди 20-річчя ратифікації Україною Рамкової Конвенції ВООЗ із боротьби проти тютюну»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

У 2006 році Україна ратифікувала Рамкову конвенцію Всесвітньої організації охорони здоров'я із боротьби проти тютюну (далі – РКБТ ВООЗ), яка є першим зобов'язуючим міжнародним договором у сфері громадського здоров'я, спрямованим на зменшення споживання тютюну та захист населення від його шкідливого впливу.

Реалізація положень РКБТ ВООЗ протягом останніх двадцяти років стала основою формування державної політики України у сфері контролю над тютюном. Завдяки впровадженню низки законодавчих та регуляторних заходів, передбачених РКБТ ВООЗ та її Керівними принципами, в Україні було досягнуто суттєвого прогресу у зменшенні поширеності вживання тютюну серед населення, звільнення робочих та громадських приміщень від тютюнового диму та викидів, ліквідації реклами та стимулювання продажу тютюнових виробів, а також надання допомоги у відмові від вживання тютюну та нікотину.

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, рівень щоденного куріння серед дорослого населення України зменшився з 25 відсотків у 2006 році до близько 19 відсотків¹ у останні роки. Разюче знизилася нараженість дітей на вторинний тютюновий дим у громадських місцях.

Вживання тютюнових і нікотинових виробів продовжує залишатися однією з провідних причин передчасної смертності. Щороку в Україні понад 100 тисяч людей² помирають від хвороб, спричинених вживанням тютюну.

Новим викликом постає агресивне поширення нових тютюнових та нікотинових виробів серед дітей та молоді, зокрема тютюнових виробів для нагрівання, електронних сигарет, нікотинових виробів для орального застосування, що супроводжується зростанням подвійного або множинного вживання таких виробів.

В умовах демографічних викликів, спричинених, зокрема, наслідками війни, зменшення поширеності вживання тютюнових та нікотинових виробів є важливою передумовою збереження людського капіталу, демографічного відновлення держави та сталого економічного розвитку.

Прийняття Постанови Верховної Ради України із Заявою з нагоди 20-річчя ратифікації Україною Рамкової конвенції Всесвітньої організації охорони здоров'я із боротьби проти тютюну має на меті підтвердити відданість України виконанню міжнародних зобов'язань у сфері громадського здоров'я, відзначити досягнутий прогрес у боротьбі проти тютюну та визначити ключові напрями

¹https://kiis.com.ua/materials/pr/20180214_GATS/Full%20Report%20GATS%20Ukraine%202017%20UKR.pdf

² <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC8845221/#R3>

подальшого вдосконалення державної політики задля захисту здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну і нікотину.

2. Цілі та завдання

Метою цієї Постанови є актуалізація прогресу України у виконанні положень Рамкової конвенції Всесвітньої організації охорони здоров'я із боротьби проти тютюну, а також пріоритезація наступних кроків державної політики у сфері контролю над тютюном відповідно до положень Конвенції та її Керівних принципів.

3. Загальна характеристика і основні положення акта

Постанова складається з аналізу та оцінки виконання положень Рамкової Конвенції ВООЗ із боротьби проти тютюну та пропозицій щодо реалізації положень РКБТ ВООЗ в майбутньому.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Прийняття Постанови не створює необхідності внесення змін до інших законодавчих актів.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація Постанови не потребує виділення додаткових коштів з Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття акта

Прийняття Постанови сприятиме виконанню Україною міжнародних зобов'язань за РКБТ ВООЗ та її Керівними принципами, а також зменшенню тягаря хвороб, пов'язаних із вживанням тютюнових і нікотинових виробів, та збереженню життя і здоров'я населення.

